

رسالة محمد

درس ۲۴: اقتصاد و بهره‌وری

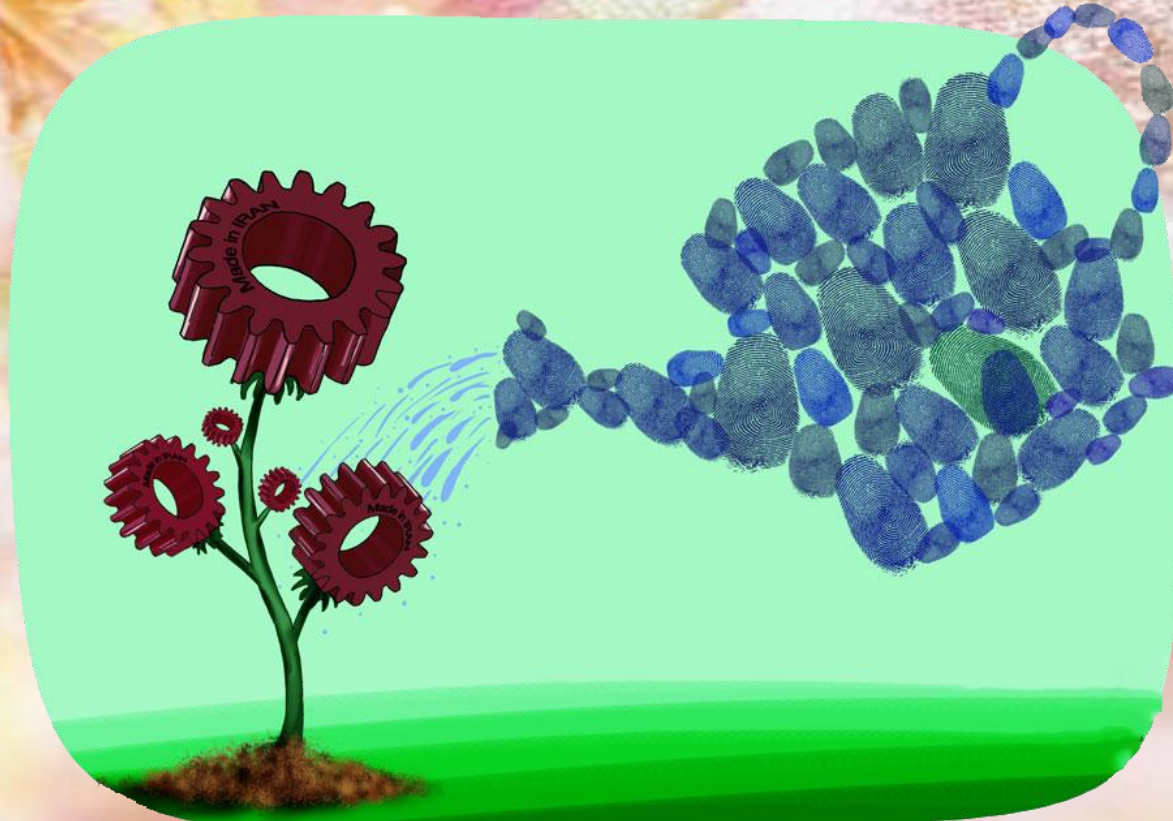
اهداف درس ۲۴

از دانش‌آموزان انتظار می‌رود که پس از مطالعه درس :

- ۱- فعالیت اقتصادی را تعریف کنند.
 - ۲- دلیل و ضرورت وجود فعالیت و روابط اقتصادی در جوامع مختلف را شرح دهند.
 - ۳- نحوه افزایش بهره‌وری در تولید، توزیع و مصرف را توضیح دهند.
 - ۴- ستانده یا خروجی‌ها را تعریف کرده و انواع آن را نام ببرند.
 - ۵- نهاده یا ورودی‌ها را تعریف کرده و انواع آن را نام ببرند.
 - ۶- بهره‌وری سبز را تعریف کرده و یک مثال بزنند.
 - ۷- دیدگاه اسلام را در رابطه با طبیعت، منابع طبیعی و بهره‌وری سبز شرح دهند.
 - ۸- هدف از تولید در دنیای امروزی به ویژه بعد از انقلاب صنعتی را توضیح دهند.
 - ۹- در دو دهه اخیر نمونه‌هایی از عدم بهره‌وری سبز را نام ببرند.
 - ۱۰- وضعیت بهره‌وری در ایران در مقایسه با برخی کشورها را شرح دهند.
 - ۱۱- اقتصاد مقاومتی را تعریف کنند. (ویژگی‌های اقتصاد مقاومتی را نام ببرند.)
-

فعالیت اقتصادی

هر جامعه ای برای ادامه زندگی و رفع نیازهای خود ناگزیر است از منابع طبیعی استفاده کند و وسایل مورد نیاز خود را تولید کند.

انواع تولید

تولید خدمات

پزشکان، معلمان، پلیس ها،
کارمندان

تولید کالا

تولید کشاورزان در مزرعه
و باغ
تولید کارگران در کارگاه و
کارخانه

توليد خدمات

توليد کالا

برخی از افراد نیز خدمات و کالاهای تولید شده را **توزیع** و مبادله می کنند و به دست مصرف کنندگان می رسانند.

همه تولید کنندگان و توزیع کنندگان به نوبه خود **مصرف** کننده اند.

افراد در فعالیت های تولید، توزیع و مصرف، به طور مداوم با یکدیگر ارتباط برقرار می کنند

هیچ جامعه ای نمی تواند بدون فعالیت های اقتصادی به حیات خود ادامه دهد و در همه جوامع، چرخه تولید، توزیع و مصرف وجود دارد و همواره بین افراد روابط اقتصادی برقرار می شود

تولید کننده

توزیع کننده
و مصرف
کننده

بهره وری در تولید، توزیع و مصرف

افزایش بهره وری در تولید و توزیع ✓

عقلانی کردن الگوی مصرف ✓

افزایش بهره وری اقتصادی

نهاده

- ✓ منابع طبیعی، معدن، مواد خام و انرژی ...
- ✓ نیروی کار (مدیر، متخصصان، کارکنان، کارگران و ...) ✓
- ✓ سرمایه (پول، زمین، کارخانه، تجهیزات و ماشین آلات، ساختمان) ...
- ✓ سایر هزینه ها (مالیات، تحقیقات،)

ورودی

فرآیند

روش های
تولید یا
توزیع

ستانده

کالا
خدمت

خروجی

افزایش بهره وری به این معناست که:

با روش های مناسب، هزینه های خود را با حفظ کیفیت کالا یا خدمات، کاهش دهیم و در مقابل، خروجی های فعالیت اقتصادی خود (ستانده) را افزایش دهیم.

برای مثال، در کارگاهی روزی ۱۰ اجفت کفش تولید می شد و صاحب کارگاه با اجاره کردن یک ساختمان به قیمت ارزان تر و آموزش دادن و تشویق نیروی کار یا ابداع یک روش جدید یا اختراع یک وسیله که مصرف برق یا مواد مصرفی را کاهش دهد، میزان تولید را به ۱۳ اجفت کفش (با همان کیفیت یا با کیفیتی بهتر) در روز افزایش دهد، در اینجا می گوئیم بهره وری اتفاق افتاده است.

البته علاوه بر افزایش میزان تولید کالاها و خدمات، افزایش کیفیت آنها نیز مورد توجه قرار می گیرد.

... یک مثال خوب درباره بهره‌وری در توزیع خدمات، مراکز صدور گذرنامه (پاسپورت) در شهرهاست. در یکی دو دهه قبل، در شهرهای بزرگ همه متقاضیان گذرنامه، باید به اداره گذرنامه یعنی ساختمانی که واقع در یک خیابان بود مراجعه می‌کردند. زمان صدور گذرنامه خیلی طولانی بود. در خیابان جلوی این اداره، صف‌های طولانی تشکیل می‌شد و تحویل و گرفتن مدارک هم برای مراجعه‌کنندگان و هم کارکنان آن اداره، دشوار و زمان‌بر بود.

... بعدها دفاتر پلیس + ۱۰ در مناطق مختلف شهر ایجاد شد. اکنون ساکنان هر منطقه شهر برای گرفتن گذرنامه به نزدیکترین دفتر پلیس + ۱۰ محله خود مراجعه می‌کنند و در کوتاه‌ترین زمان، با صرف وقت و انرژی کمتر گذرنامه‌شان را دریافت می‌نمایند.

بهره وری سبز

از دیدگاه اسلام، طبیعت و منابع طبیعی، آیات و نشانه های حکمت و نعمت های الهی است.
انسان حق استفاده بی رویه از طبیعت و لطمه زدن به آن را ندارد.

از منظر اسلام، اقتصاد و تولید وسیله اند نه هدف.

تولید وسیله ای است که انسان از طریق آن نیازهای خود و جامعه را رفع می کند
و به مسائل مهم تر می پردازد.

در دنیای امروز، تولید با هدف کسب سود بیشتر انجام می گیرد و سودجویان بدون توجه به تخریب و نابودی طبیعت همچنان به تولید بیشتر ادامه می دهند.

پس از انقلاب صنعتی (۱۵۰ سال اخیر)

بهره برداری بی رویه کشورهای صنعتی و قدرتمند از منابع طبیعی برای تولید بیشتر

کشورهای صنعتی امروز سعی می کنند از طبیعت و منابع طبیعی خود محافظت کنند

اما

با تبلیغات و تحت تأثیر قرار دادن مردم دیگر کشورها، مصرف گرایی را که موجب تخریب محیط زیست می شود، تشویق می کنند.

افزایش تولید به هر روش و قیمتی مجاز نیست.

افزایش تولید و فعالیت های اقتصادی اگر به محیط زیست لطمه بزند، با اصول بهره وری سازگار نیست.

زیرا نابودی و تخریب طبیعت، خود هزینه های مجدد و مشکلات جبران ناپذیری برای ما به وجود می آورد.

مثلاً، در دو دههٔ اخیر در نواحی داخلی کشور ما به طور بی رویه چاه های عمیقی حفر شد.

آب این چاه ها و سفره های آب زیرزمینی برای افزایش تولید محصولات چونی پسته به مصرف رسید.

مشکلات حفر بی رویه چاه ها

کم آبی شدید در منطقه، خشک شدن مزارع و تخلیهٔ روستاها، و یا افزایش احتمال بروز زمین لرزه را به دنبال دارد که جبران آنها بسیار دشوار است.

حفر چاه عمیق برای کشاورزی

فرونشست دشت ها در نتیجه برداشت بی رویه از آب های زیرزمینی

فرونشست دشت ها در نتیجه برداشت بی رویه از آب های زیرزمینی

مثال دیگر در این مورد استفاده بی رویه از کودهای شیمیایی و سموم کشاورزی است.

مصرف این مواد اگرچه میزان تولید سبزیجات و میوه ها را بالا می برد،

به دلیل انتقال سموم به آب و خاک و بدن انسان، موجب شیوع بیماری های خطرناک

می شود و هزینه های زیادی برای درمان مردم صرف می شود.

اثر تخریبی سم و کود شیمیایی بر سلامتی انسان

روزانه، صدها کیلوگرم سم از طریق میوه ها و سبزیجات و گوشت های پرورشی وارد بدن انسان می شود و این سموم عامل اصلی انواع بیماری های فعلی جامعه بشری است. استفاده از محصولات سالم (ارگانیک) از بروز چنین فاجعه انسانی و زیست محیطی جلوگیری می کند.

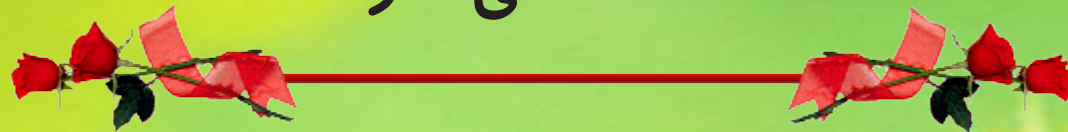
وظایف وزارت جهاد کشاورزی

آموزش کشاورزان در این زمینه

نظارت بر میزان مصرف سموم و کودهای شیمیایی

ترویج شیوه های جدید کشاورزی

امروزه با توجه به اهمیت حفظ محیط زیست، به جای واژه بهره‌وری از «**بهره‌وری سبز**» استفاده می‌شود.

بهره‌وری سبز یعنی استفاده از ابزارها، روش‌ها و فناوری‌های مختلف در همه مراحل تولید، توزیع و مصرف به گونه‌ای استفاده کنیم که تأثیرات مضر و منفی فعالیت‌ها بر محیط زیست به کمترین حد ممکن برسد.

بهره‌وری در کشور ما

به بریده‌های اخبار روزنامه‌ها توجه کنید.

با راهکارهایی، ساعت کار مفید در کشور افزایش یابد.

مصرف برق و بنزین در ایران چند برابر میانگین جهانی است.

تخصیصات محصولات کشاورزی در کشور زیاد است و باید مدیریت شود.

بیشترین انرژی آب در پهنی کشاورزی است.

کشور ما در مقایسه با برخی کشورها از نظر بهره وری وضعیت چندان مطلوبی ندارد.

برنامه ریزی صحیح، نگرش بهره وری را در همهٔ امور و فعالیت های بخش های مختلف اقتصادی (کشاورزی، صنعت و خدمات) ترویج کنیم و به کار گیریم.

در کشور ما سازمان ملی بهره وری ایران در زمینه وضعیت بهره وری و چگونگی راه های افزایش آن در بخش های مختلف اقتصادی کشور مطالعه، سیاست گذاری و نظارت می کند

پس از انقلاب اسلامی، کشورهای سلطه گر و قدرت های بزرگ اقتصادی که با وقوع انقلاب، منافع خود را در خطر می دیدند مشکلاتی مانند جنگ تحمیلی، تحریم اقتصادی* و... را بر سر راه ما قرار دادند تا از پیشرفت کشور ما جلوگیری کنند.

این مخالفت ها تا امروز نیز ادامه دارد و آنها سعی می کنند ایران را از نظر اقتصادی شکست بدهند.

جمهوری اسلامی ایران بنا به توصیه ها و رهنمودهای رهبر معظم انقلاب، حضرت آیت الله خامنه ای، سیاست اقتصاد مقاومتی را طراحی و در پیش گرفته است.

اقتصاد مقاومتی یعنی:

در شرایط سخت بتوانیم کمترین اتلاف هزینه را داشته باشیم.

از اسراف پرهیزیم

از تولید ملی حمایت کنیم

روی پای خود بایستیم

از منابع و امکانات حداکثر استفاده را بکنیم

محور اصلی اقتصاد مقاومتی بهره‌وری است.

Okkara

ہیجہوی اقتصادی

تعاونی
معی

اقتصاد
معاومی

شبکه اطلاع رسانی دلنا: Photo

«اقتصاد مقاومتی یعنی آن
اقتصادی که در شرایط فشار، در
شرایط تحریم، در شرایط
دشمنی ها و خصومت های
شدیدی می تواند تعیین کننده
رشد و شکوفایی کشور باشد.»

عشرم
۱۳۹۱/۵/۱۶

گلستان

